

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ČETVRTI ODJEL

ODLUKA

Aplikacija br. 55257/22
Nermin ŠABANIJA MUHIĆ
protiv Bosne i Hercegovine

Evropski sud za ljudska prava (Četvrti odjel), zasjedajući 10. februara 2025. kao Odbor u sastavu:

Lorraine Schembri Orland, *predsjednica*,

Faris Vehabović,

Sebastian Rădulețu, *sudije*,

i Giorgi Badashvili, *vršitelj dužnosti zamjenika registrara Odjela*,

Uzimajući u obzir:

aplikaciju (br. 55257/22) protiv Bosne i Hercegovine podnesenu Sudu prema članu 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 16. januara 2023. od strane državljanina Bosne i Hercegovine, g. Nermina Šabanije Muhić („aplikant”), koji je rođen 1973. godine i kojeg je zastupala lokalna nevladina organizacija Vaša prava;

odluku o dostavljanju obavijesti o aplikaciji vladi Bosne i Hercegovine („vlada”), koju je zastupao njen vršitelj dužnosti zastupnika, g. B. Bajić;

izjašnjenja strana;

Nakon vijećanja, odlučuje kako slijedi:

PREDMET SLUČAJA

1. Predmet se odnosi na zakonitost zadržavanja aplikanta u ustanovi za socijalno zbrinjavanje.

2. Aplikant boluje od paranoidne šizofrenije. Lišen je poslovne sposobnosti 2008. godine. Od 1. februara 2016. godine zadržan je u ustanovi za socijalno zbrinjavanje Drin („Drin”) bez odluke nadležnog suda.

3. Dana 17. januara 2018. godine Ustavni sud nije prihvatio u razmatranje ustavnu apelaciju aplikanta iz razloga što nije koristio obrazac propisan pravilom 21 Pravila Ustavnog suda, uprkos tome što su mu date konkretne upute i dodatno vrijeme da to uradi.

OCJENA SUDA

4. Aplikant se žalio na temelju nekoliko članova Konvencije na nezakonitost njegovog zadržavanja u ustanovi Drin od 1. februara 2016. godine.

5. Opći principi koji se tiču pravila o iscrpljivanju domaćih pravnih lijekova su sažeti u predmetu *Vučković i drugi protiv Srbije* ((preliminarni prigovor) [Vv], br. 17153/11 i 29 drugih, tačke 69.-77., 25. mart 2014.). Što se tiče pravnih sistema koji pružaju ustavnu zaštitu za temeljna prava, kao što je sistem Bosne i Hercegovine, Sud ponavlja da je dužnost oštećenog pojedinca da ispita opseg te zaštite (vidi *Mirazović protiv Bosne i Hercegovine* (odluka), br. 13628/03, 16. maj 2006.).

6. U konkretnom predmetu, nije sporno da aplikant nije podnio uredno ispunjen obrazac apelacije Ustavnom sudu. Sud je već ranije utvrdio da je ustavna apelacija Ustavnom sudu, u principu, djelotvoran domaći pravni lijek za svrhe člana 35. stav 1. Konvencije (ibid.). Aplikant nije iscrpio taj pravni lijek jer nije ispunio relevantne formalne zahtjeve, niti je pokazao da je sam taj pravni lijek iz bilo kojeg razloga bio neadekvatan ili nedjelotvoran u ovom konkretnom slučaju. U stvari, vlada je dostavila kopije brojnih odluka Ustavnog suda u kojima je taj sud presudio u korist apelanata koji su bili u gotovo identičnoj situaciji kao i konkretni aplikant. Štaviše, vlada je pokazala da su praktički sve te odluke provedene od strane nacionalnih organa vlasti (uporedi *Hadžimejlić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, br. 3427/13 i 2 druga, tačka 46., 3. novembar 2015.).

7. Sud ne treba ispitivati da li je Ustavni sud trebao odustati od formalnog zahtjeva iz pravila 21 svojih Pravila (vidi tačku 2. gore) s obzirom na mentalno zdravlje aplikanta, budući da aplikant taj argument nije iznio u svojoj aplikaciji, koja je, štaviše, podnesena Sudu gotovo pet godina nakon osporene odluke Ustavnog suda od 17. januara 2018. te je stoga, u svakom slučaju, očigledno izvan roka prema članu 35. stav 1. Konvencije. Nasuprot tome, Sud primjećuje da je aplikant, postupajući sam, bez pravnog

zastupnika, ipak uspio podnijeti svoju aplikaciju Sudu u potpunosti u skladu sa formalnim zahtjevima iz pravila 47 Poslovnika Suda. S tim u vezi, Sud ponavlja da se pritužba koja se namjerava iznijeti pred njim prvo mora iznijeti pred odgovarajućim domaćim organom u skladu sa formalnim zahtjevima propisanim domaćim zakonom (vidi, među mnogim drugim, *Vučković i drugi*, navedeno gore, tačka 72.).

8. Nadalje, Vaša Prava, lokalna nevladina organizacija sa potrebnim stručnim znanjem u oblasti psihijatrijskog zadržavanja je naknadno pristala da zastupa aplikanta. Budući da se čini da je aplikant i dalje zadržan u ustanovi Drin bez odluke nadležnog suda, te je situacija na koju se žali stoga kontinuirana, i dalje mu ostaje mogućnost da, sada uz pomoć kvalificiranog pravnog zastupnika, podnese uredno ispunjenu ustavnu apelaciju, a zatim, ako bude potrebno, da podnese novu aplikaciju Sudu. Shodno tome, Sud ne vidi nikakve posebne okolnosti koje aplikanta izuzimaju od obaveze korištenja pravnog lijeka ustavne apelacije (vidi *Akdivar i drugi protiv Turske*, 16. septembar 1996., tačka 67., Izvještaji o presudama i odlukama 1996-IV).

9. Slijedi da je aplikacija nedopuštena zbog neiscrpljivanja domaćih pravnih lijekova i mora biti odbačena u skladu sa članom 35. stavovi 1. i 4. Konvencije.

Iz tih razloga, Sud, jednoglasno,

Proglašava aplikaciju nedopuštenom.

Sastavljeno na engleskom jeziku i dostavljeno u pisanoj formi 5. marta 2026. godine.

Giorgi Badashvili
vršitelj dužnosti zamjenika registrara

Lorraine Schembri Orland
predsjednica